

Odporna pot za tožbe

V Bruslju je na tisoče lobistov raznih korporacij in združenj. So vas kdaj prepričevali v zvezi s trgovinskim sporazumom?

»Preglednost je ključnega pomena za demokratični proces odločanja, zato na moji spletni strani redno objavljamo sestanke z interesnimi skupinami in lobisti. Glede na to, da je moje stališče do tveganj v trgovinskih sporazumih javno znano že dlje časa, je jasno, da me interesne skupine, ki sporazume podpirajo, ne obiskujejo.« (smeh) **Pozornost javnosti je usmerjena predvsem v pogajanja o sporazumu z ZDA, s katerih je pricuriljo precej podrobnosti o ameriških pritiskih in izsiljevanjih, zaradi česar TTIP ne kaže najbolje. A morda sploh ne bo več potreben, če bo že Ceta odporna pot za tožbe ameriškim korporacijam, ki imajo v Kanadi več kot 40.000 hčerinskih družb.**

»Nevarnost tožb je zelo konkretna. Kanada je bila po dostopnih podatkih od sedaj tožena že 39-krat, skupno pa je tujim investitorjem morala plačati že skoraj 200 milijonov kanadskih dolarjev. Kanadčani nas na podlagi lastnih izkušenj svarijo, naj se takšnim principom delovanja upremo, dokler je to še mogoče. V 90. letih je bila prava bitka za vodo v Argentini. Francoska korporacija Vivendi je na podlagi 30-letne koncesije skrbel za oskrbo z vodo v provinci Tucumán. To je bila priložnost za kovanje dobičkov korporacije, ki je prebivalstvu za več kot dvakrat dvignila ceno vode, povrhu pa ni vlagala v vzdrževanje vodnih sistemov, kar se je odrazilo v poslabšanju kakovosti vode. Argentina je zaradi zaščite že tako revnega prebivalstva sprejela ukrepe za omejitve cene vode, čemur pa se je multinacionalna uprila, saj je to spreminjalo pogodbene pogoje in manjšalo dobičke. V dolgi pravni bitki je zmagala francoska korporacija, Argentina pa ji je morala plačati 105 milijonov ameriških dolarjev odškodnine, čeprav je delovala v korist ljudi. Podoben primer je Veolia Group, ki je vložila tožbo za 82 milijonov evrov proti Egiptu, ker je ta dvignil minimalno plačo.«

Že dolgo opozarjate tudi na problem davčnih utaj in davčnih oaz. Nedavno ste pohvalili ukrepanje komisarke Margrethe Vestinger proti Applu in drugim multinacionalkam, ki se izogibajo davkom v EU. Se na tem področju vendarle kaj premika na bolje ali pa to ni zares mogoče, če je na čelu komisije mož, ki je kot luksemburški premier sploh omogočil tovrstno izogibanje davkom?

»Na zasedanju evropskega parlamenta sem izpostavil, da ima Apple poleg zelo kreativnih telefonov in elektronike očitno tudi zelo kreativne računovodje, tako kot tudi druge velike korporacije, ki izkoriščajo nesmiselno davčno vojno med nekaterimi državami, kar gre zopet na roke multinacionalkam. Zato sem javno čestital Vestingerjevi za ukrepanje. Dejal sem, da bi lahko svetovala tudi Junckerju, kako bolj ambiciozno zastaviti boj proti izogibanju davkov. Potrebujemo namreč bolj ambiciozno davčno reformo, ki bo tudi v prihodnosti preprečevala takšne primere. Zagotoviti je treba javno poročanje po državah in skupno konsolidirano osnovo za davek na dohodek pravnih oseb. Letno naj bi izogibanje davkom stalo EU kar okoli 70 milijard evrov.«

JANKO VEBER RESNO DVOMI O SUVERENOSTI DRŽAVE

Slabo banko ukinimo takoj!

POZOR!

Slovenija v krempljih multinacionalk – Premier ne menja kadrov zaradi osebnih povezav in interesov – »SDH, slaba banka in Modra zavarovalnica nas stanejo 46 milijonov evrov«

Ciril Brajer

»Lahovnikov zakon je za nas velika težava,« je poslanec tarna **Marko Simoneti** iz slabe banke, češ, dobri kadri so dragi. »Ali mislite, da bi bil Cimos tam, kjer je, če ne bi imeli takšnih ljudi?« jih je vprašal. »Ne gre za izogibanje Lahovniku, ampak za racionalno organizacijo. Prvi test je zakonitost. Drugi test pa je zaupanje – če ni zaupanja vlade, stvari ne želimo delati naprej.«

Preveč denarja za preslabo delo

Ne vemo še, kaj si o Cimosu in preplačanih slabih in dobrih bankirjih misli vlada, kaj poslanci, za enega pa vemo. Socialni demokrat **Janko Veber** svoje mnenje te dni obsežno pojasnjuje na družbenih omrežjih in celo dvomi o suverenosti vlade, podrobneje spremlja tudi aktivnost nekaterih članov Ameriške gospodarske zbornice (AmCham).

Rišete neke vrste novo hobotnico. Zavzemate se za revizijo vseh prodaj državnih podjetij, »slabih terjatev« in svetovalnih pogodb.

»Vseh in v primerih nepravilnosti in korupcije moramo proti odgovornim sprožiti ustrezne postopke. Cerar je interesno tesno vpet v delovanje predstavništva drugih držav. Izkazal se je nesposobnega voditi neodvisno in suvereno politiko v dobro naših državljanov. Član AmCham je firma IBM, iz katere prihaja **Tanja Subotič Levanič**, nova vodja službe za odnose z javnostmi v kabinetu premierja. Član AmCham je tudi Gorenjska borzoposredniška družba v lasti člana stranke SMC in celo sedanega direktorja **Sove Zorana Klemenčiča**. Cerarjeva vlada je NKBM prodala amerškemu skladu Apollo za pičlih 250 milijonov evrov. Omenili ste Cimos, prodali so ga za 100.000 evrov.«

Vas motijo slabe prodaje ali mastne plače ljudi, ki prodajajo?

»Oboje, osebni prijatelj **dr. Dušana Mramorja** je od državnih firm, ki jih upravlja Slovenski državni holding, v času te vlade za razno svetovanje pobral 264.444 evrov. **Borut Jamnik** iz Modre zavarovalnice mu je za svetovanje nakazal 53.754 evrov.«

Hobotnica

Tale vaša hobotnica torej nima lovka doma?

»**Nada Drobne Popovič** v SDH skrbi, da ne pride do zamenjave kadrov stranke SDS, ki bi lahko ogrozila tok svetovalnih pogodb. Med te Janševe kadre spadajo **Rudolf Skobe** (Telekom), **Martin Novšak** (NEK), **Robert Senica** (NKBM) in **Boris Novak** (Pošta Slovenije). Vsi našteti kadri SDS so tudi člani AmCham.

Člani uprave SDH so vrnilo uslugo za podporo pri imenovanju s svetovalno pogodbo za 24.400 evrov. Tudi za to interesno trgovanje so seveda uporabili davkoplačevalski denar. Članica AmCham **Danica Purg** je poskrbela, da so bila med kandidati za nadzorni svet SDH izbrana primerna imena, večinsko včlanjena v AmCham ...«

Nizate imena, povezave, visoke vsote za plače, nagrade, svetovanja, vse je povezano, prepleteno, ste to res ugotovili šele zdaj?

»Alta je 'svetovala' **Ivici Todorčiču** pri nakupu Mercatorja in tujim kupcem **Letališča Jožeta Pučnika** in je za to od SDH pod vodstvom člana SMC **Damjana Beliča** prejela več kot 1.087.500 evrov. Vlada je na mojo pisno poslansko pobudo, da se nemudoma zamenja celotni nadzorni svet SDH, odgovorila, da ni razloga za zamenjavo in da je moja pobuda politična.«

Mar ni?

»Dr. Miro Cerar zavrača zamenjavo nadzornikov SDH iz osebnih interesov in povezav, kar mu omogoča zasebne posle ljudi iz njegovega interesnega kroga. Iz državnih energetskih podjetij, ki jih upravlja SDH, na veliko odteka denar davkoplačevalcev.

In tega nisem ugotovil zdaj, že vrsto let, odkar je bil ustanovljen SDH, opozarjam, da bo pomenil največjo tuji lastnik, ki je pod ceno kupil NKBM, je ugotovil, da sploh ne gre za slabe terjatve, ampak jih bo zlahka in donosno sam upravljal. K meni je prišel človek, ki je bil banki dolžen 200.000 evrov in je posojilo redno odplačeval. Brez njegove vednosti in torej brez potrebe so to terjatev bankirji prodali nekemu tretjemu. In še mnogo podobnih majhnih, da so le prikrili obsežnejše.«

Ovadba za začetek

Opozarjate ali ukrepate?

»Proti vodstvu NLB sem že vložil kazensko ovadbo, ker je 800 milijonov terjatev napravilo pod ceno in na povsem nepregleden način. Tudi tuji lastnik, ki je pod ceno kupil NKBM, je ugotovil, da sploh ne gre za slabe terjatve, ampak jih bo zlahka in donosno sam upravljal. K meni je prišel človek, ki je bil banki dolžen 200.000 evrov in je posojilo redno odplačeval. Brez njegove vednosti in torej brez potrebe so to terjatev bankirji prodali nekemu tretjemu. In še mnogo podobnih majhnih, da so le prikrili obsežnejše.«

In na vse to le ena ovadba?

»Doslej, pa hkrati predlog, da se terjatve vrnejo bankam, da se iz državnega premoženja v celotnih verigah energetike, zavarovalništva in telekomunikacij ustanovi demografski sklad, ki bo zagotovil dolgoročen stabilen pokojninski sistem tudi za mlade generacije. Imamo le še 13 milijard evrov premoženja, če jih ne usmerimo v to, v razvoj in akumulacijo, bomo pa res le še hlapci tujcem.

Takoj moramo ukiniti SDH, slabo banko, Modro zavarovalnico, le škodo delajo in ogromno stanejo.«

Koliko?

»Le delovanje teh treh nas stane 46 milijonov evrov. Za vso škodo, ki jo naredijo.«

Lobist Miloš Čirič je novinarje izval, da si noben medij ne upa vprašati, kaj dela Borut Jamnik. No, mi vprašamo.

»Menda v strahu pred zamenjavo ustanavlja neki svoj sklad, kamor bi se zatekel, če ga le razrešijo. Vlado sem vprašal, ali to drži, ali sploh ve, kako Modra zavarovalnica posluje, in zakaj ne opravi revizije, tudi tega, kako je svoj delež v Cimosu prodala, da je ves izkupiček za Cimos tolikšen kot cena novega premierjevega avtomobila.«

Vlada skriva

Odgovor vlade?

»Da gre za poslovne skrivnosti, ki jih meni, poslancu, ne smejo razkriti. Zato je revizija vseh prodaj in umetno ustvarjene bančne luknje res nujna.«

No, nujna, če bi uspela ustavna pobuda za razveljavitev kraje celotnega družbenega premoženja, ki jo je podpisalo že več kot 3000 ljudi, bi bilo vse to rešeno na mah.

»Med temi podpisi je tudi moj, s tem sem vse povedal.«

In koliko je to stvarno?

»Kolikor nas bo in kolikor se bomo borili. Vlada predlaga zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, v njem pa brez sramu SDH in slabo banko izvzame, da po tem zakonu ne bosta zavezanca. Kaže, da bomo z odločnim uporom nekaterih poslancev to le preprečili.« **Čeprav pravite, da premier ni sposoben suvereno voditi države?**

»Saj sem omilil 'nesposoben' v 'nepripravljen'. Ga bo treba pač pripraviti.«

Janko Veber:

»Ko začneš glasno govoriti, se nate začnejo obračati mnogi. K meni je prišel tudi nekdo, ki je bil banki dolžen 200.000 evrov in je posojilo vedno in redno odplačeval. Brez njegove vednosti in torej brez potrebe so to terjatev bankirji prodali nekemu tretjemu. In še mnogo podobnih majhnih je, da so prikrili obsežnejše.« foto: Luka Cjuha

Z vašimi ministri, ki tudi niso suvereni? Bodo podprli zloglasni sporazum s Kanado?

»Dejan Židan je povedal, da bomo glasovali tako kot evropski socialisti. Menim pa, da moramo biti bolj pozorni. Če kot majhna država pridemo v kremeplje multinacionalk, smo opleli.«

Bili ste obrambni minister. Suverenost v Natu ali sodelovanje v njegovih zločinih?

»Imate prav, to je težko doseči, ko si enkrat notri. Moja prioriteta je bila skrb za varnost v regiji, naša napaka pa ukinitve naborniškega sistema čez noč. Morali bi se zgledevali po Švici. Nato seveda v prvi vrsti ščiti interese naftnih korporacij, da pa begunska kriza načrtno slabi EU, je tudi že jasno.«

Tudi predsednik države, nekoč predsednik vaše stranke, zbuja dvome o suverenosti, ko sprejme odlikovanje tujega verskega reda, in to s soglasjem vlade.

»In to ob vsej luknji, ki jo je v državno blagajno zavrtala RKC. Res, sumljiva simbolika, slabo sporočilo.« **Država, ki rubi vse povprek, tudi tam, kjer ni, si ne drzne rubeiti tolikšni dolžnici, kot je RKC? Je suverena?**

»Ne, ni! Tako ne gre!«

Seveda gre, če se v koaliciji odločite ne uprete.

»Res bi se morali, tudi za združitev obeh zdravstvenih zavarovanj, saj je kršitev ustave, da iz tega kdo ustvarja dobičke. Vpliv zavarovalniškega lobija to preprosto, pošteno in cenejšo rešitev vedno ustavi in dvostebni sistem je iz zdravstva potegnil že 1,2 milijarde evrov.«

Tudi to je vprašanje suverenosti, ali služi ljudem ali zavarovalnicam.

»Tudi!«

